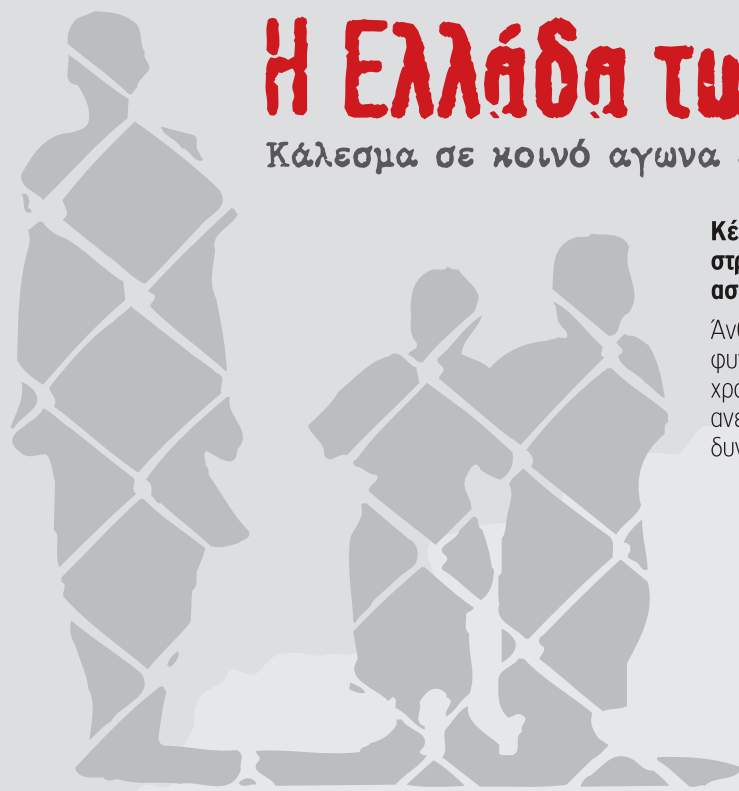

Η Ελλάδα των στρατοπέδων

Κάλεσμα σε κοινό αγώνα ενάντια στην εξαίρεση δικαιωμάτων

Κέντρα κράτησης, μετασκευασμένες αποθήκες και πρώην στρατόπεδα, κρατητήρια σε τμήματα αλλοδαπών και αστυνομικών τμημάτων, περιφραγμένες συστοιχίες κοντέινερ.

Άνθρωποι που μόλις διέσχισαν τα σύνορα, άντρες, γυναίκες και παιδιά, φυγάδες της φτώχειας και πρόσφυγες του πολέμου. Και άλλοι που ζουν χρόνια εδώ, που δεν είχαν ποτέ ή έχασαν τα χαρτιά τους λόγω της ανεργίας, ή ακόμη και άνθρωποι που γεννήθηκαν εδώ, είναι οι δυννητοί «φιλοξενούμενοι» στα Κέντρα Κράτησης Μεταναστών.

Ένα σύστημα εγκλεισμού που επεκτείνεται και διευρύνεται ραγδαία, αποτελώντας οργανικό τμήμα μιας ευρωπαϊκής πολιτικής στρατιωτικοποίησης των συνόρων και ποινικοποίησης της μετανάστευσης.

ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Μια φυλάκιση χωρίς αδίκημα. Χωρίς δίκη. Χωρίς ποινή

- Η κράτηση είναι διοικητική και όχι ποινική. Οι κρατούμενοι στα κέντρα κράτησης και στα αστυνομικά τμήματα δεν είναι ούτε υπόδικοι ούτε κατάδικοι. Ο μοναδικός λόγος κράτησής τους είναι η παράτυπη είσοδος στη χώρα ή η απώλεια των νομιμοποιητικών εγγράφων τους.
- Η διοικητική κράτηση επιτρέπεται μόνο για τους λόγους που προβλέπει ο νόμος και για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Με βάση το ισχύον νομοθετικό καθεστώς η μέγιστη προβλεπόμενη διάρκεια κράτησης αλλοδαπών σε διαδικασία απέλασης/επιστροφής είναι έξι μήνες καταρχήν με δυνατότητα παράτασης 12 μηνών (άρθρο 30 ν. 3907/2011).
- Ο νόμος προβλέπει την εξαιρετικότητα του μέτρου, χαρακτηρίζοντας τη διοικητική κράτηση ως "έσχατη λύση" και μόνο αν δεν δύνανται να εφαρμοσθούν εναλλακτικά, λιγότερο επαχθή της κράτησης μέτρα, π.χ. η τακτική εμφάνιση ενώπιον των αρχών, η υποχρέωση παραμονής σε ορισμένο μέρος ή η καταβολή οικονομικής εγγύησης κ.α.
- Η εφαρμογή του ανώτατου χρονικού ορίου κράτησης αποτέλεσε κεντρική πολιτική επιλογή της κυβέρνησης και η επέκταση της κράτησης στους 18 μήνες εφαρμόστηκε στο πλαίσιο της επιχείρησης «Ξένιος Δίας» συστηματικά και αδιάκριτα, αφενός σε αιτούντες άσυλο και αφετέρου σε περιπτώσεις όπου δεν υπήρχε ρεαλιστική προοπτική απέλασης.
- Οι κατάλληλες συνθήκες συνιστούν προϋπόθεση για την επιβολή της κράτησης. Αυτό αποτυπώνεται και σε σχετική διάταξη που ορίζει ότι: «Σε κάθε περίπτωση, για την επιβολή ή τη συνέχιση του μέτρου της κράτησης λαμβάνεται υπόψη η διαθεσιμότητα κατάλληλων χώρων κράτησης και η δυνατότητα εξασφάλισης αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης για τους κρατούμενους».
- Τον Φεβρουάριο του 2014, ημερομηνία συμπλήρωσης των 18 μηνών για τους πρώτους εκ των κρατούμενων της επιχείρησης Ξένιος Δίας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με την υπ' αριθμόν 44/2014 γνωμοδότησή του έκρινε ότι «σε περίπτωση κράτησης αλλοδαπού επί 18 συνολικά μήνες κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως επιστροφής ή απελάσεως [...] τα αρμόδια όργανα [...] δύνανται αυτομάτως [...] να επιβάλουν σε αυτόν το μέτρο της υποχρεωτικής διαμονής στο χώρο κρατήσεως».

Ένα σύστημα εγκλεισμού μεταναστών-ριών που εκτείνεται από τις συνοριακές περιοχές σε αστικά κέντρα, σε αεροδρόμια και λιμάνια και μπορεί να συμπεριλάβει κάθε κρατητήριο στην επικράτεια.

6.000 με 7.000 μετανάστες και αιτούντες άσυλο κρατούνται σήμερα σύμφωνα με την επίσημη χωρητικότητα των κέντρων κράτησης, ενώ άγνωστος είναι ο αριθμός των μεταναστών που κρατούνται σε εκατοντάδες αστυνομικά τμήματα σε όλη την Ελλάδα και πιθανώς ανέρχονται σε χιλιάδες. Από το 2012 η επίσημη χωρητικότητα των χώρων κράτησης μεταναστών έχει αυξηθεί κατά τουλάχιστον 4.500 θέσεις, μετά την κατασκευή των λεγόμενων «προ-αναχωρησιακών (sic) κέντρων κράτησης μεταναστών». Κατά την ίδια περίοδο και παρά τον ερχομό των προσφύγων από τη Συρία, η χωρητικότητα των δομών φιλοξενίας για τους αιτούντες άσυλο και άλλες ευάλωτες ομάδες παρέμεινε συνολικά χαμηλότερη από 1.000 κλίνες.

Ένα σύστημα ψυχικής και σωματικής εξόντωσης, όπου η αβεβαιότητα για τη διάρκεια της κράτησης συνοδεύεται από άθλιες συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής και όπου κάθε διεκδίκηση και αγώνας για τα στοιχειώδη δικαιώματα βρίσκεται αντιμέτωπος με την αστυνομική αυθαιρεσία και την άγρια καταστολή.

«Η οικογένειά μου: η μάνα και τα αδέρφια μου, από εμένα περιμένουν να τους στείλω χρήματα για να ζήσουν. Τώρα είναι ένας χρόνος και εφτά μήνες που δεν έχω επικοινωνία μαζί τους. Δεν ξέρω καθόλου πώς είναι και πώς τα βγαίνουν πέρα. Αν η μάνα μου ήξερε για την κατάστασή μου θα πέθαινε από τη στεναχώρια της. Όπως ζούμε εμείς εδώ δεν είναι σαν κέντρο κράτησης για μετανάστες. Ακόμα και η φυλακή είναι καλύτερη από εδώ».

Τα πάντα μου φαίνονται δύσκολα. Τα πάντα είναι δύσκολα. Είναι τόσο βρώμικα. Μυρίζει σαν χοιροστάσιο. Εσείς μπήκατε μέσα και είδατε. Είσατε μάρτυρες. Αν υπήρχε δικαιοσύνη, κάποιος να διεκδικήσει τα δικαιώματά μας... Να σας πω την αλήθεια είναι πολύ σκληρός ο τρόπος που μας φέρονται. Είχα δυνατό πονόδοντο και ζητούσα γιατρό πολλές εβδομάδες. Τελικά με πήγαν στο νοσοκομείο αφού είχα βγάλει μόνος μου το δόντι που με πονούσε και αιμορραγούσα.

«Τώρα έχω αρχίσει να έχω ψυχολογικά θέματα. Μετά από τόσο καιρό εδώ μέσα δεν είμαστε καλά πια. Χάσαμε την ελπίδα μας. Αρχισα να έχω αιμίνιες. Ήμουν 72 κιλά και τώρα έχω φτάσει τα 64. Δεν μπορώ να εκφράσω με λόγια την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε εδώ.» Μαρτυρία σε ΓκΣ, 2014, Άνδρας, 28 ετών

Επ' αόριστον κράτηση; Επ' αόριστον αλληλεγγύη

Πρότυπο του αυταρχικού νεοφιλελευθερισμού. Η μονιμοποίηση της εξαιρέσεως δικαιωμάτων μετατρέπεται σε δυνατότητα επιχειρηματικής κερδοφορίας, υπεργολαβίας και ιδιωτικοποίησης «υπηρεσιών κράτησης» με ανάθεση στις πολυεθνικές εταιρίες security.

Ένα σύστημα καθυπόταξης που γεννά απελπισία και οργή, αλλά και καθημερινές αντιστάσεις, αγώνες για τη ζωή και την αξιοπρέπεια. Οι κραυγές για δικαιοσύνη, οι πράξεις απόγνωσης, οι εξεγέρσεις και απεργίες πείνας παλεύουν να σπάσουν τις περιφραγμένες στρατοπέδων συγκέντρωσης. Οι αγώνες τους είναι και δικοί μας αγώνες!

Μια γκρίζα ζώνη δικαίου που αποκλείει τους μετανάστες, αλλά στοχεύει ολόκληρη την κοινωνία.

Το πογκρόμ κατά των μεταναστών με την κυνική ονομασία Ξένιος Δίας υπήρξε εκτός από ευρεία αστυνομική επιχείρηση μαζικών συλλήψεων και τηλεοπτικό προϊόν: μια μεγάλων διαστάσεων επικοινωνιακή εκστρατεία κατασκευής αποδιοπομπαίων τράγων. Αποτέλεσε συνέχεια της –κατά υπουργική παραγγελία– δίωξης και διασурμού εκδιδόμενων γυναικών, και ακολουθήθηκε από την «επιχείρηση Θέτις» ενάντια σε τοξικοεξαρτημένους. Όχι τυχαία, οι τοξικοεξαρτημένοι οδηγήθηκαν στο νέο στρατόπεδο συγκέντρωσης μεταναστών στην Αμυδαλέζα και υποβλήθηκαν όπως και οι εκδιδόμενες γυναίκες σε αναγκαστική ιατρική εξέταση. Η ιατρική μετατρέπεται σε μέσο καταστολής και τίθεται απροκάλυπτα στην υπηρεσία του στιγματισμού κοινωνικών ομάδων. Τα όρια του ποιος κάθε φορά θα ενσαρκώσει τον «εσωτερικό εχθρό» ρευστοποιούνται όλο και περισσότερο.

Η μεταναστευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαρακτηρίζεται από ένα δόγμα αποτροπής εισόδου και συγκράτησης των ανεπιθύμητων μεταναστευτικών και προσφυγικών ρευμάτων στις συνοριακές χώρες και, ταυτόχρονα, από την επιδίωξη εκμετάλλευσης της φθηνής, χωρίς δικαιώματα (και γι' αυτό επιθυμητής) εργασίας των μεταναστών-ριών. Στον ευρωπαϊκό καταμερισμό η Ελλάδα έχει αποδεχθεί έναν ιδιαίτερο ρόλο συνοριοφύλακα και κρατητηρίου που αποτυπώνεται στην κατανομή της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης: 98 εκατ. ευρώ ήταν η χρηματοδότηση που διέθεσε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφής στην Ελλάδα, για την περίοδο 2011-2013. Την ίδια περίοδο 129,5 εκατ. ευρώ ήταν η χρηματοδότηση που διέθεσε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων. Αντίθετα, για πολιτικές ένταξης, υποστήριξης και στέγασης δόθηκαν 12 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων.

«... Αυτό επιδιώξαμε να κάνουμε (...) (η κράτηση) ήταν στους 9 μήνες, το πήγαμε στους 18 μήνες. Πρέπει να τους κάνουμε το βίο αβίωτο. Δηλαδή να ξέρει ο άλλος ότι όταν θα 'ρθει στη χώρα αυτή θα καθίσει μέσα, δεν θα βγει έξω...» Νίκος Παπαγιαννόπουλος, αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας.

Το Μάιο του 2012 κατά την προεκλογική περίοδο εγκαινιάστηκε στη Σχολή Αστυφυλάκων της Αμυδαλέζας στην Αττική ένα νέο μοντέλο μαζικής κράτησης, ριζικά διαφορετικό από ό,τι ίσχυε προηγουμένως: Προκατασκευασμένοι οικίσκοι-κοντέινερ, παρατεταγμένοι σε μια απολύτως κενή και αποψιλωμένη έκταση, ομαδοποιημένοι σε ένα σύμπλεγμα διαδοχικών περιφράξεων. Ο χώρος αποσπασμένος από τον αστικό ιστό, αποκομμένος από τα βλέμματα και κάθε είδους επαφή με τον έξω κόσμο. Η χωρητικότητά του, πολλαπλάσια των παλιών κέντρων, φτάνει και ξεπερνάει τα 1500-2000 άτομα. Γρήγορα, «προκάτ» κατασκευή και έλλειψη οποιουδήποτε ανθρώπινου και κοινωνικού στοιχείου, όπως χώρων άθλησης, απασχόλησης και ψυχαγωγίας δίνουν την εικόνα μιας εκσυγχρονισμένης αντίληψης εκποτισμού και εγκλεισμού των ανεπιθύμητων, μια εικόνα σύγχρονων στρατοπέδων συγκέντρωσης.

Την Αμυδαλέζα ακολούθησαν η Κόρινθος, η Κομοτηνή, η Εόλη, το Παρανέστι Δράμας με αντίστοιχα μεγάλη «δυναμικότητα». Κατά την ιδιαίτερη ιδιόλεκτο του υπουργείου Δημόσιας Τάξης τα νέα κέντρα παρατεταγμένα ή και αόριστοι κράτησης μεταναστών και προσφύγων ονομάστηκαν «Προ-αναχωρησιακά κέντρα».

Μεταξύ των υποψήφιων αναδόχων «υπηρεσιών φύλαξης» είναι η βρετανική G4S, οι Mega Sprint Guard, JCB Security and Facility και Swedish Systems Security. Το συνολικό έργο της φύλαξης των τριών κέντρων κράτησης (Κόρινθος, Παρανέστι, Φυλάκιο) αποτιμάται στα 14 εκατ. ευρώ ετησίως.

Χωρίς να έχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ τους οι ιδιωτικές εταιρίες «παραχώρων ασφαλείας», η μεγαλύτερη από αυτές η G4S «δραστηριοποιείται» σε ιδιωτικοποιημένες φυλακές και κέντρα κράτησης στις ΗΠΑ, την Αγγλία και άλλες χώρες αλλά και «επικουρικά» σε στρατιωτικές επεμβάσεις και ένοπλες συγκρούσεις στο Αφγανιστάν, το Ιράκ, το Ισραήλ-Παλαιστίνη.

Ανοιχτή Πρωτοβουλία ενάντια στα Κέντρα Κράτησης

Για μια ανοιχτή, μαζική και με χρονική διάρκεια καμπάνια ενάντια στα κέντρα κράτησης προσφύγων και μεταναστών με στόχους: το κλείσιμο των κέντρων κράτησης, την κατάργηση της μακρόχρονης κράτησης προσφύγων και μεταναστών σε κέντρα κράτησης και αστυνομικά τμήματα, την άμεση χορήγηση πολιτικού ασύλου σε πρόσφυγες και την ελεύθερη πρόσβαση σε όλους τους χώρους κράτησης ιατρικών, νομικών και κοινωνικών οργανώσεων, καθώς και αλληλεγγύων συλλογικοτήτων. Η Πρωτοβουλία λειτουργεί με τακτικές συνελεύσεις –και όχι «δια αντιπροσώπων»– και σε αυτή την κατεύθυνση επιδιώκει την τοπική, πανελλαδική και διεθνή δικτύωση συλλογικοτήτων και ατόμων, με έμφαση στον κινηματικό συντονισμό και την παρέμβαση σε πολλαπλά επίπεδα ώστε να σπάσει η απομόνωση και η σιωπή και να αναδυθούν κοινοί αγώνες ντόπιων και μεταναστών.

ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

▲ Πογώνι

■ Ηγουμενίτσα

■ Πάτρα

▲ Κόρινθος

■ Θεσσαλονίκη

▲ Παρανέστι

▲ Ξάνθη

▲ Κομοτηνή

● Φράχτης Έβρου
● Νέα Βύσσα
● Φυλάκιο
● Διδυμότειχο
● Τυχερό
● Ορεστιάδα
● Σουφλί
● Φέρες

▲ Ν. Λέσβος

▲ Μόρια

▲ Ν. Χίος

▲ Μυραινίδι

▲ Ν. Σάμος

▲ Βαθύ

Η Ελλάδα των στρατοπέδων

